

Pénzváltók mintaszabályzata a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló szabályzat elkészítéséhez

I. A SZABÁLYZAT ELKÉSZÍTÉSE

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény (a továbbiakban: Pmt.) alapján a pénzváltók a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása megelőzéséhez és megakadályozásához kapcsolódó tevékenységük végrehajtására belső szabályzatot készítenek (a továbbiakban: Szabályzat).

A szabályzat elkészítéséhez a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (a továbbiakban: PSZÁF) a Pmt. végrehajtására kiadott rendelet alapján, valamint a pénzügyi információs egységként működő hatóság észrevételeinek figyelembe vételével és a pénz-, tőke- és biztosítási piac szabályozásáért felelős miniszter jóváhagyásával mintaszabályzatot bocsát a pénzváltók rendelkezésére.

A pénzváltók szabályzatukat kötelesek a mindenkor hatályos a jogszabályoknak, a mintaszabályzatnak és az erre vonatkozó belső eljárásrendnek megfelelő tartalommal kiadni annak érdekében, hogy a pénzváltó valamennyi munkatársa a Pmt.-ben meghatározott ügyfél-átvilágítási és bejelentési kötelezettségnek eleget tudjon tenni, és azon szokatlan ügyleteket, melyek bűncselekmények elkövetéséből származó pénznek a szolgáltatón keresztül történő tisztára mosását, valamint a terrorizmusnak pénzzel való támogatását célozzák, képes legyen felismerni.

A terrorizmus finanszírozásának megelőzése és megakadályozása érdekében az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról, valamint ehhez kapcsolódóan egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CLXXX. törvényt szintén figyelembe kell venni a szabályzat kialakításánál.

A PSZÁF a belső szabályzatot abban az esetben hagyja jóvá, ha az tartalmazza a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény alapján elkészítendő belső szabályzat kötelező tartalmi elemeiről szóló 35/2007. (XII. 29.) PM rendeletben nevesített kötelező tartalmi elemeket és jogszabállyal nem ellentétes.

Az újonnan alakuló pénzváltók kötelesek a mintaszabályzat alapján saját szabályzatukat elkészíteni és azt a többi engedélyezési dokumentummal együtt benyújtani. A működő pénzváltók módosított szabályzatát a Felügyelet helyszíni ellenőrzés keretében vizsgálja, engedélyezésre azt nem kell beküldeni. Amennyiben a PSZÁF helyszínen kívüli ellenőrzése során válik szükségessé a pénzmosás elleni belső szabályzat vizsgálata, akkor a Felügyelet határozatban és/vagy vizsgálati levélben rögzíti a szabályzat szükséges illetve indokolt módosításait és határidőt szab azok végrehajtására.

II. AZ IRATOK MEGŐRZÉSÉNEK KÖTELEZETTSÉGE

A pénzváltó az ügyfél-átvilágítási és a tényleges tulajdonosról való nyilatkoztatási kötelezettség teljesítése során birtokába jutott adatokat, okiratokat, illetve - az ügyfél beleegyezése esetén - azok másolatait, az ügyleti megbízás teljesítésétől számított nyolc évig köteles megőrizni.

A bejelentési kötelezettség teljesítését, valamint az ügyleti megbízás felfüggesztését igazoló iratokat, illetve azok másolatait a bejelentéstől, illetve a felfüggesztéstől számított nyolc évig köteles megőrizni.

A pénzváltó a hárommillió-hatszázezer forint értéket elérő vagy meghaladó összegű készpénzben (forintban, vagy valutában) teljesített ügyleti megbízásokat köteles rögzíteni és nyolc évig megőrizni. Az adatokat visszakereshetően kell tárolni. Az adatváltozás, módosulás miatt változott adatok esetén a régi

adatokat oly módon kell megőrizni, hogy abból egyértelműen megállapíthatóak legyenek a régi, nem hatályos adatok, valamint a pénzváltónál történt adatmódosítások dátumai. A Pmt. 28/A.§-a értelmében a pénzváltó a nyilvántartásában szereplő adatokat, okiratokat a Felügyelet, a pénzügyi információs egységként működő hatóság, a nyomozó hatóság, az ügyészség és a bíróság megkeresésére a megkeresésben meghatározott ideig, de legfeljebb 10 évig köteles megőrizni, a 28/A. §. (2) bekezdésben szereplő feltételek egyikének megléte esetén.

III. ÉRTELMEZŐ RENDELEKZÉSEK

Európai Unió: az Európai Unió és az Európai Gazdasági Térség.

Európai Unió tagállama: az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam.

Harmadik országnak kell tekintetni az Európai Unión kívüli államokat és a szuverén területeket (pl. Jersey, Man szigetek).

Ügyfélnek minősül a Pmt. 3. §-a alapján az a személy, aki a szolgáltatóval a Pmt. 1. § (1) bekezdése a)-e), g)-h) és j)-m) pontjaiban megjelölt tevékenységi körbe tartozó szolgáltatás igénybevételére szerződést köt, illetve a szolgáltató részére ügyleti megbízást ad.

Ügyleti megbízásnak minősül az ügyfél és a szolgáltató között a szolgáltató tevékenységi körébe tartozó szolgáltatás igénybevételére vonatkozó szerződéssel létrejött eseti jogviszony.

Ténylegesen összefüggő, több ügyleti megbízásnak minősülnek azon ügyletek, amelyekre vonatkozóan egy héten belül ad megbízást az ügyfél.

Ügyfél-átvilágításnak minősül, a Pmt. 6. §-ban meghatározott esetben a Pmt. 7-10. §-ban meghatározott ügyfél-átvilágítási intézkedések elvégzése.

A pénzváltó – tekintettel a Pmt. 17.§-ára - az ötszázezer forintot elérő vagy meghaladó összegű ügyleti megbízás teljesítésekor, figyelembe véve a ténylegesen összefüggő, több ügyleti megbízást is, illetve pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény felmerülése esetén, ha az ügyfél-átvilágításra még nem került sor és ha a korábban rögzített ügyfél-azonosító adatok valódiságával vagy megfelelőségével kapcsolatban kétség merül fel írásban rögzíti az ügyfél, a rendelkezésre jogosult, a meghatalmazott, illetve a képviselő személyazonosságára vonatkozó adatokat és a személyazonosság igazoló ellenőrzését elvégzi, valamint rögzíti a tényleges tulajdonos személyazonosságára vonatkozó adatokat, és ha a tényleges tulajdonos személyazonosságával kapcsolatban kétség merül fel, akkor elvégzi a személyazonosságának igazoló ellenőrzését. Rögzíti az ügyleti megbízásra vonatkozó adatokat. Az azonosító adatokat megbízhatóan és visszakereshetően rögzíti gépi, vagy papír alapú adathordozón.

Azonosításnak minősül a Pmt. 7. § (2)-(3) bekezdésében, továbbá a Pmt. 8. § (2)-(5) bekezdésében meghatározott adatok írásban történő rögzítése.

Személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolvány: személyazonosító igazolvány, útleve, valamint kártya formátumú vezetői engedély.

Személyazonosság igazoló ellenőrzése: az ügyfél, a meghatalmazott, a rendelkezésre jogosult, továbbá a képviselő személyazonosságának a Pmt. 7. § (4)-(6) bekezdésében meghatározottak szerinti okiratokkal történő, továbbá a tényleges tulajdonos személyazonosságának a Pmt. 8. § (7) bekezdésében meghatározottak szerinti nyilvántartásban történő ellenőrzése.

Tényleges tulajdonosnak minősül az a természetes személy, akinek az érdekében az ügyfél az ügyleti megbízást adta.

Tényleges tulajdonosnak tekintjük azt a természetes személyt is

- aki jogi személyben vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetben közvetlenül vagy – Ptk. meghatározó befolyásról szóló részében meghatározott módon – közvetve rendelkezik a szavazati jogok vagy a tulajdoni hányad legalább huszonöt százalékaival, ha a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet nem a szabályozott piacon jegyzett társaság, amelyre a közösségi jogi szabályozással vagy azzal egyenértékű nemzetközi előírásokkal összhangban lévő közzétételi követelmények vonatkoznak,
- aki jogi személynek vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetnek tagja, illetve részvényese és jogosult a jogi személy vezető tisztségviselői, vagy felügyelő bizottsága tagjai többségének megválasztására, illetve visszahívására, vagy a jogi személy más tagjaival, illetve részvényeseivel kötött megállapodás alapján egyedül rendelkezik a szavazatok több mint ötven százalékaival. (a Ptk. meghatározó befolyásról szóló előírása),

Alapítványok esetében tényleges tulajdonos az a természetes személy

- aki az alapítvány vagyona legalább huszonöt százalékaival a kedvezményezettje, ha a leendő kedvezményezettek már meghatározottak, továbbá
- akinek érdekében az alapítványt létrehozták, illetve működtetik, ha a kedvezményezettek még nem határozták meg, vagy
- aki tagja az alapítvány kezelő szervének, vagy meghatározó befolyást gyakorol az alapítvány vagyonának legalább huszonöt százaléka felett, illetve az alapítvány képviseletében eljár.

Amennyiben nincs olyan természetes személy, aki megfelel a tényleges tulajdonosként történő azonosítás feltételeinek, a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet vezető tisztségviselőjét kell tényleges tulajdonosnak tekinteni.

Vezető tisztségviselő a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvényben meghatározott személy.

Kiemelt közszereplő az a külföldi lakóhellyel rendelkező természetes személy, aki fontos közfeladatot lát el, vagy az ügyfél-átvilágítási intézkedések elvégzését megelőző egy éven belül fontos közfeladatot látott el, továbbá az ilyen személy közeli hozzátartozója, vagy akivel közismerten közeli kapcsolatban áll. Fontos közfeladatot ellátó személy az államfő, a kormányfő, a miniszter, az államtitkár, az országgyűlési képviselő, az alkotmánybíróság és olyan bírói testület tagja, melynek ítélete ellen fellebbezésnek helye nincs, a számvevőszék elnöke, a számvevőszék testületének tagja, a központi bank legfőbb döntéshozó szervének tagja, a nagykövet, az ügyvivő és a fegyveres szervek hivatásos állományú főtiszti rendfokozatú, tábournoki beosztású és tábournoki rendfokozatú tagjai, a többségi állami tulajdonú vállalkozás ügyviteli, igazgatási vagy felügyelő testületének tagja.

Közeli hozzátartozó a Pmt. vonatkozó rendelkezéseinek szempontjából a Ptk-nak a közeli hozzátartozóról szóló rendelkezésében meghatározott közeli hozzátartozó, továbbá az élettárs.

Kiemelt közszereplővel közeli kapcsolatban álló személynek minősül bármely természetes személy, aki a fontos közfeladatot ellátó személlyel közösen ugyanazon jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet tényleges tulajdonosa vagy vele szoros üzleti kapcsolatban áll, illetve bármely természetes személy, aki egyszemélyes tulajdonosa olyan jogi személynek vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetnek, amelyet fontos közfeladatot ellátó személy javára hoztak létre.

Pénzügyi információs egységként működő hatóság a pénzügyi információs egység feladatait ellátó, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal szervezetéről és egyes szervek kijelöléséről szóló 273/2010. (XII. 9.) Kormányrendeletben meghatározott szervezeti egysége. A pénzügyi információs egységként működő hatóság a Pmt.-ből eredő kötelezettségeként fogadja és feldolgozza a szolgáltató által küldött bejelentéseket, az ügylet felfüggesztése esetén ellenőrzési feladatait ellátja, adatot kér a szolgáltatótól, más hatóságtól, az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtása kapcsán a 2007. évi CLXXX. törvény alapján elvégzi a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések foganatosítását ellátó szerv feladatait.

A pénzügyi információs egységként működő hatóság feladatait a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Hivatala Pénzmosás Elleni Információs Irodája látja el (továbbiakban pénzügyi információs egységként működő hatóság).

IV. INTÉZKEDÉSEK HARMADIK ORSZÁGBAN TALÁLHATÓ FIÓKTELEP ÉS LEÁNYVÁLLALAT ESETÉN

A pénzváltó biztosítja, hogy a harmadik országban található fióktelepei és leányvállalatai a Pmt-vel egyenértékű ügyfél-átvilágítási szabályokat alkalmazzanak, és nyilvántartást vezessenek, továbbá tájékoztatást nyújt az általa működtetett belső ellenőrző és információs rendszerről, valamint a belső szabályzat tartalmáról.

Amennyiben a harmadik ország jogi szabályozása nem teszi lehetővé ezen intézkedések alkalmazását, a pénzváltó tájékoztatja erről a Felügyeletet és feltáró elemzést készít fióktelepéről vagy a leányvállalatáról.

V. A PMT. ÁLTAL ELŐÍRT ÜGYFÉL-ÁTVILÁGÍTÁSI KÖTELEZETTSÉG

A pénzváltó az ügyfelét átvilágítja, ha az általa végzett tranzakció értéke az ötszázezer forintot eléri, meghaladja. Az ügyfél-átvilágítási kötelezettség kiterjed az egymással ténylegesen összefüggő, több ügyleti megbízásra.

A ténylegesen összefüggő ügyleti megbízások azonosítása érdekében a pénzváltó a háromszázezer forintot elérő vagy meghaladó ügyleti megbízás teljesítése előtt a Pmt. 7. § (2) bekezdése valamint a 9. § (1) bekezdése b) pontja szerinti adatokat köteles rögzíteni a szabályzatban megjelölt módon.

A pénzváltó átvilágítja az ügyfelét pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény felmerülése esetén, ha átvilágítására még nem került sor. A pénzváltó abban az esetben is köteles elvégezni az ügyfél-átvilágítást, ha a korábban rögzített ügyfél-azonosító adatok valódiságával vagy megfelelőségével kapcsolatban kétség merül fel.

A pénzváltó az ügyfél-átvilágítási kötelezettségek említett eseteiben azonosítja az ügyfelet és személyazonosságának igazoló ellenőrzését elvégzi, valamint azonosítja a tényleges tulajdonost. Amennyiben a tényleges tulajdonos személyazonosságával kapcsolatban kétség merül fel, akkor személyazonosságának igazoló ellenőrzését is végrehajtja. Ezen túlmenően rögzíti az ügyleti megbízásra vonatkozó adatokat.

A Pmt. alapján a szolgáltató az ügyfél-átvilágítási intézkedések terjedelmét kockázatérzékenységi alapon jogosult meghatározni. Ezzel összefüggésben a Pmt. az ügyfél azonosítása, a tényleges tulajdonos azonosítása, valamint az üzleti kapcsolat és az ügyleti megbízásra vonatkozó adatrögzítés esetében minimum és maximum adatkört határoz meg. Ennek értelmében a szolgáltató legalább azoknak az

adatoknak rögzítésével azonosítja az ügyfelet, melyeket a Pmt. 7. § (2) bekezdése határoz meg, a tényleges tulajdonos esetében legalább azoknak az adatoknak a rögzítésével, melyet a Pmt. 8. § (2)-(3) bekezdése, üzleti kapcsolat és az ügyleti megbízás esetében, amit a Pmt. 9. § (1) bekezdése határoz meg (minimum adatkör). Emellett a szolgáltató az ügyfél tekintetében a Pmt. 7. § (3) bekezdésében, a tényleges tulajdonos vonatkozásában a Pmt. 8.§ (4)-(5) bekezdésében, az üzleti kapcsolat és az ügyleti megbízás esetében a Pmt. 9. § (2) bekezdésében meghatározott további adatokat is rögzítheti (maximum adatkör). A maximum adatkört abban az esetben rögzíti a szolgáltató, amennyiben ezen adatokra az ügyfél, az üzleti kapcsolat, ügyleti megbízás azonosításához az üzleti kapcsolat vagy az üzleti megbízás jellege és összege, vagy az ügyfél körülményei alapján és a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának megelőzése, megakadályozása érdekében a belső szabályzatban meghatározottak szerint szükség van.

A Pmt. a pénzmosás vagy a terrorizmus finanszírozása tekintetében alacsony kockázatot jelentő bizonyos ügyfelek és ügyletek vonatkozásában egyszerűsített ügyfél-átvilágítás alkalmazását írja elő. Egyszerűsített ügyfél-átvilágítás esetében az ügyfél-átvilágítási intézkedéseket csak pénzmosásra vagy a terrorizmus finanszírozására utaló tény, adat vagy körülmény felmerülése esetén kell elvégezni, azonban minden esetben kötelező az üzleti kapcsolat folyamatos figyelemmel kísérésének az elvégzése. Ezen túlmenően az ügyfél-átvilágításhoz szükséges minimum adatkört rögzítheti és a kapcsolódó okiratok bemutatását kérheti a pénzügyi szolgáltató, ha az ügyfél vagy az üzleti kapcsolat, ügyleti megbízás azonosításához a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzése és megakadályozása érdekében szükség van.

A Pmt. a pénzmosás vagy a terrorizmus finanszírozása tekintetében magas kockázatot jelentő bizonyos ügyfelek és ügyletek vonatkozásában fokozott ügyfél-átvilágítás alkalmazását írja elő. Fokozott ügyfél-átvilágítás alkalmazása esetén a Pmt.-ben meghatározott valamennyi ügyfél-átvilágítási intézkedés elvégzése kötelező és ezek mellett kerül sor további intézkedések végrehajtására.

Tekintettel arra, hogy a pénzváltási tevékenységet a törvény a fokozott ügyfél-átvilágítás keretein belül szabályozza, így a pénzváltó a 17. § értelmében az ügyfelet azoknak az adatoknak rögzítésével vizsgálja át, melyeket a Pmt. 7. § (2) és (3) bekezdése határoz meg (maximum adatkör).

Nem kell ismételt elvégezni az ügyfél-átvilágítási intézkedéseket abban az esetben, ha a pénzváltó az ügyfél, a meghatalmazott, a rendelkezésre jogosult, továbbá a képviselő vonatkozásában az átvilágítási intézkedéseket egyéb ügyleti megbízás kapcsán már alkalmazta, és az érintett ügyleti megbízás kapcsán az ügyfél, a meghatalmazott, a rendelkezésre jogosult, továbbá a képviselő személyazonosságát a személyazonosság igazoló ellenőrzésére vonatkozó eljárás során megállapította, és a megadott adatokban nem történt változás.

Amennyiben a pénzváltó nem tudja végrehajtani az ügyfél-átvilágítást, akkor az érintett ügyfélre vonatkozóan a pénzváltó köteles megtagadni az ügyleti megbízás teljesítését.

V.1. Az ügyfél-átvilágítás belső eljárási rendje

A Szabályzatnak tartalmaznia kell az ügyfél azonosításának, a személyazonosság igazoló ellenőrzésének, a tényleges tulajdonos azonosításának és amennyiben a tényleges tulajdonos személyazonosságával kapcsolatban kétség merül fel, akkor személyazonosság igazoló ellenőrzésének, az ügyleti megbízás célját és tervezett jellegét feltáró tevékenységnek folyamatleírását. Ebben ki kell térni a más szolgáltató által elvégzett ügyfél-átvilágítási intézkedések során birtokában jutott adatok kezelésére is.

A Szabályzatnak a Pmt. 18. § (1)-(2) bekezdésében és (5)-(8) bekezdésében foglaltaknak megfelelően tartalmaznia kell, hogy mely más szervezetek által elvégzett ügyfél-átvilágítási intézkedéseket fogad el.

Rendelkezni kell arról, hogy az átvilágítás elvégzéséhez milyen belső, valamint nyilvánosan – akár díj ellenében - hozzáférhető adatbázis áll rendelkezésre és az egyes ügyintézők hogyan férnek az adatokhoz. Intézkedni kell az átvilágítási adatok adathordozóinak tárolási módjáról és hozzáférési lehetőségéről, illetve megőrzési kötelezettségéről is.

A Szabályzatnak a ténylegesen összefüggő üzleti megbízások azonosítása érdekében tartalmaznia kell azt, hogy a pénzváltó a háromszázezer forintot elérő vagy meghaladó üzleti megbízás teljesítésekor milyen módon és formában rögzíti és tartja nyilván a Pmt. 7. § (2) bekezdése valamint a 9. § (1) bekezdése szerinti adatokat.

A Szabályzatnak tartalmaznia kell a személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványokról, illetve benyújtott egyéb dokumentumokról történő másolatok készítésére vonatkozó eljárásrendet.

Az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról, valamint ehhez kapcsolódóan egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CLXXX. törvény végrehajtásával kapcsolatosan meg kell határozni az e törvényben előírt bejelentés belső eljárási rendjét is.

V.2. Az ügyfelekkel kapcsolatba kerülő alkalmazottak részére megállapított eljárási, magatartási normák meghatározása

A pénzváltó köteles szervezeti sajátosságainak megfelelően az alkalmazottai számára a követendő magatartási normákat megállapítani az alábbi szempontok figyelembevételével:

- 1. melyek a pénzváltó alkalmazottjának legfontosabb teendői az ügyfél jobb megismerése érdekében***
- 2. mik az alkalmazottak teendői, annak eldöntése során, hogy***
 - szokványos-e vagy szokatlan-e egy tranzakció***
 - az ügyfél üzleti tevékenysége indokolja-e az adott ügyletet***
 - az adott ügylet összhangban van-e az ügyfélről kialakított képpel, az ügyfél megjelenése, magatartása megfelel-e az üzleti kapcsolat jellegének az ügyfél pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés alanya-e, illetve az adott ügyletből a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés alanyának származik-e vagyoni előnye***
- 3. mik az alkalmazottak feladatai a pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény bejelentése során, mellyel összefüggésben meg kell határozni a pénzváltónál alkalmazott bejelentési útvonalat***
- 4. milyen ellenőrzési feladatok merülnek fel a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni tevékenység és a belső ellenőrzés kapcsolatából***

Az azonosítási adatok rögzítéséért, az adatlap kitöltéséért és a nyilatkozat felvételéért, továbbá a bejelentési adatlap kitöltéséért, valamint annak a kijelölt személy részére való megküldéséért az az alkalmazott felel, aki a kérdéses tranzakciót bonyolította, szerződést kötötte. Az alkalmazott, amennyiben a tranzakció vonatkozásában a későbbiekben megfogalmazott ismérvek alapján, vagy egyébként pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény merül fel, akkor az általa kitöltött bejelentési adatlapot haladéktalanul megküldi a bejelentésre kijelölt személynek.

Az átvilágítást végző ügyintéző nem fogadhat el az átvilágítás alapjául szolgáló okmányokról, egyéb dokumentumokról elektronikus úton megküldött vagy papír alapon átadott egyszerű másolatot.

V.3. Ügyfél-átvilágítás természetes személy esetén

A pénzváltó köteles azonosítani az ügyfelet, annak meghatalmazottját, a rendelkezésre jogosultat, továbbá a képviselőt és személyazonosságának igazoló ellenőrzését elvégezni

- az ötszázezer forintot elérő vagy meghaladó összegű ügyleti megbízás teljesítésekor, figyelembe véve a ténylegesen összefüggő, több ügyleti megbízást is,
- pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény felmerülése esetén, ha az ügyfél-átvilágításra még nem került sor és, ha a korábban rögzített ügyfél-azonosító adatok valóságával vagy megfelelőségével kapcsolatban kétség merül fel.

Természetes személy esetén a pénzváltó a következő adatokat köteles írásban rögzíteni:

- családi és utónevét (születéskori nevét)
- születési hely, idő
- lakcímét (ami a személyi igazolványban, vagy lakcímet igazoló hatósági igazolványban szerepel, ha nincs cím, akkor „lakcím nélküli” megjelölést)
- anyja nevét
- állampolgárságát
- és az azonosító okmánya(i) számát(aít), annak(azok) típusát(aít)

Külföldi természetes személy esetében az azonosító okmány alapján kell a fenti adatokat, valamint a magyarországi tartózkodási helyet (ha van) dokumentálni.

Természetes személy esetén az ügyleti bizonylaton fel kell tüntetni a természetes személy:

- nevét
- lakcímét
- azonosító okmány típusát és számát
- külföldi természetes személy esetén a magyarországi tartózkodási helyét

A személyazonosság igazoló ellenőrzése érdekében a pénzváltó köteles megkövetelni az alábbi okmányok bemutatását, illetve nyilatkozatok megtételét.

Természetes személy esetén:

- magyar állampolgár személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványa és lakcímet igazoló hatósági igazolványa
- külföldi természetes személy útlevéle vagy személyi azonosító igazolványa, feltéve hogy az magyarországi tartózkodásra jogosító, tartózkodási jogot igazoló okmánya
- külföldi lakóhellyel rendelkező természetes személy nyilatkozatát, hogy kiemelt közszereplőnek minősül-e
- kiemelt közszereplőnek minősülő külföldi lakóhellyel rendelkező természetes személy, valamint tényleges tulajdonos esetén nyilatkozatot a pénzeszközök forrására vonatkozóan

A nyilatkozatban foglaltakat, köztük a pénzeszközök forrására vonatkozókat is, a szolgáltató a belső előírásainak megfelelően ellenőrzi a rendelkezésére álló nyilvántartásokban, különösen, ha a folyamatos monitoring alapján az ügyfél tranzakciói nem konzisztensek a nyilatkozattal.

A pénzváltó kockázat alapon – tehát ha erre az ügyfél és az üzleti kapcsolat, ügyleti megbízás azonosításához az üzleti kapcsolat vagy ügyleti megbízás jellege és összege, valamint az ügyfél

körülményei alapján a Pmt. 33. §-ban foglalt belső szabályzatban rögzített eljárás eredménye alapján, a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzése és megakadályozása érdekében szükség van - kérheti a pénzeszközök forrására vonatkozó információk rendelkezésre bocsátását. Elsősorban a pénzeszközök illegális forrására vonatkozó – pl. az ügyfélprofilba nem illeszkedő mértékű eszközök miatti - gyanú felmerülése esetén szükséges ennek az információnak a beszerzése. Amennyiben a pénzeszközök forrása a szolgáltató számára megnyugtató módon nem tisztázódik, az alapot teremt az üzleti, vagy üzleti kapcsolat megszüntetésére, a kért tranzakció végrehajtása megtagadására.

Kiemelt közszereplő esetében a kiemelt közszereplői státuszra vonatkozó nyilatkozatnak mindenkor tartalmaznia kell a pénzeszközök forrására vonatkozó információkat.

A pénzváltó köteles ellenőrizni a bemutatott azonosságot igazoló okirat érvényességét is.

A pénzváltó köteles az üzleti megbízás céljáról és tervezett jellegéről információt szerezni. Ennek érdekében a következő adatokat rögzíti:

- a megbízás tárgyát és összegét
- a teljesítés körülményei (hely, idő, mód)
- a pénzeszköz forrására vonatkozó nyilatkozat

A szolgáltató ezen túlmenően kockázatérzékenységi alapon az üzleti kapcsolat létesítését, az üzleti megbízás teljesítését a szervezeti és működési szabályzatában meghatározott vezetője jóváhagyásához kötheti.

V.4. Ügyfél-átvilágítás jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén

A pénzváltó az azonosítás érdekében a következő adatokat rögzíti:

- a neve és rövidített neve
- székhelye és külföldi székhelyű vállalkozás esetén magyarországi fióktelepének címe
- cégjegyzékszám vagy egyéb jogi személy esetén a létrejöttéről (nyilvántartásba vételéről, bejegyzéséről) szóló határozat száma vagy nyilvántartási száma
- a főtevékenység
- képviselőre jogosultak neve és beosztása
- kézbesítési megbízott azonosítására alkalmas adatok

Jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén az üzleti bizonylaton fel kell tüntetni annak:

- nevét
- székhelyét
- cégjegyzékszámát vagy egyéb jogi személy esetén a létrejöttéről (nyilvántartásba vételéről, bejegyzéséről) szóló határozat száma vagy nyilvántartási számát
 - a tényleges tulajdonosok adatai, vagy ha nincs a Pmt. szerint meghatározható tényleges tulajdonos, a vezető tisztségviselők adatai

Jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezet esetén - a nevében vagy megbízása alapján eljárni jogosult személy(ek) az V.3. pontban megjelölt okiratainak bemutatásán túlmenően – a pénzváltó az alábbi 30 napnál nem régebbi okirat bemutatását követeli meg:

1. a belföldi gazdálkodó szervezet cégbírósi bejegyzéséről készült dokumentum, vagy a bejegyzési kérelemnek benyújtását igazoló dokumentum;
2. egyéni vállalkozó esetében az egyéni vállalkozói igazolvány kiadása vagy nyilvántartásba vételről szóló igazolás kiállítása megtörtént;
3. más belföldi jogi személy esetén, ha annak létrejöttéhez hatósági vagy bírósági nyilvántartásba vétel szükséges, a nyilvántartásba vétel megtörténtét igazoló dokumentum;
4. külföldi jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezet esetén a saját országának joga szerinti bejegyzése vagy nyilvántartásba vétele megtörténtét igazoló dokumentum;
5. cégbejegyzési, hatósági vagy bírósági nyilvántartásba vétel iránti kérelem cégbírósághoz, hatósághoz vagy bírósághoz történő benyújtását megelőzően a jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezet társasági szerződését (alapító okiratát, alapszabályát).

Külföldi jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezet azonosításához a saját országa szerinti bejegyzés, vagy nyilvántartásba vétel 30 napnál nem régebbi igazolása szükséges. A pénzváltó belső szabályzatában kockázatérzékenységi alapon határozza meg azokat az eseteket, amikor az azonosításhoz szükséges bejegyzést, vagy igazolást hitelesített fordítással együtt fogadja el.

Külföldi jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet köteles a cégbejegyzés, hatósági vagy bírósági nyilvántartásba vétel megtörténtét követő 30 napon belül okirattal igazolni, hogy a cégbejegyzés vagy nyilvántartásba vétel megtörtént és a pénzváltó köteles a cégjegyzékszámot vagy egyéb nyilvántartási számot rögzíteni

A jogi személy, valamint a jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezet átvilágítását követően a pénzváltó elvégezi a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet nevében vagy megbízása alapján eljáró személy átvilágítását is.

A személyazonosság igazoló ellenőrzésénél köteles ellenőrizni az azonosság igazolására bemutatott okirat érvényességét.

A pénzváltó köteles az ügyleti megbízás céljáról és tervezett jellegéről információt szerezni. Ennek érdekében a következő adatokat rögzíti:

- a megbízás tárgyát és összegét
- a teljesítés körülményei (hely, idő, mód)
- a pénzeszköz forrására vonatkozó nyilatkozat

A szolgáltató ezen túlmenően kockázatérzékenységi alapon az üzleti kapcsolat létesítését, az ügyleti megbízás teljesítését a szervezeti és működési szabályzatában meghatározott vezetője jóváhagyásához kötheti.

V.5. Tényleges tulajdonos azonosítása és személyazonosságának igazoló ellenőrzése

A pénzváltó az ügyfél-átvilágítás során köteles természetes személy ügyfelét írásban nyilatkoztatni arra vonatkozóan, hogy az ügyleti megbízást saját, vagy más nevében teljesíti-e.

A jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet ügyfél képviselője köteles írásban nyilatkozni a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet ügyfél tényleges tulajdonosáról.

A természetes személy ügyfél írásbeli nyilatkozata (amennyiben a pénzváltó részére tett írásbeli nyilatkozata arra vonatkozik, hogy nem a saját nevében, hanem a tényleges tulajdonos nevében, vagy érdekében jár el) valamint a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet írásbeli nyilatkozatának a tényleges tulajdonos következő adatait kell tartalmaznia (minimum adatkör):

- tényleges tulajdonos neve
- lakcíme
- állampolgársága

A pénzváltó kockázatérzékenységi alapon az alábbi adatokat is rögzítheti (maximum adatkör):

- az azonosító okmány típusa és száma
- külföldi természetes személy esetében a magyarországi tartózkodási hely
- születési hely és idő
- anyja neve
- a tényleges tulajdonos kiemelt közszereplőnek minősül-e

Tekintettel arra, hogy a Pmt. 17. § az 500.000 forintot elérő, illetve meghaladó pénzváltás esetén kötelezővé tette az ügyfél valamennyi adattal történő azonosítását, indokolt a tényleges tulajdonos esetében is ezt az eljárást követni.

A nyilatkozat mind a szerződés részeként, mind különálló formanyomtatvány formájában elfogadható, amennyiben azt az ügyfél büntetőjogi felelősségének tudatában teszi meg. E kitételt az ügyfél nyilatkozatának tartalmaznia kell.

Az írásbeli nyilatkozat mellőzhető, amennyiben a szolgáltató az azonosításhoz szükséges adatokat a rendelkezésre álló okiratok vagy nyilvánosan hozzáférhető nyilvántartások vagy más olyan nyilvántartás alapján rögzíti, amelynek kezelőjétől törvény alapján adatigénylésre jogosult.

Amennyiben a szolgáltató az azonosításhoz szükséges adatokat nyilvánosan hozzáférhető nyilvántartást vagy más olyan nyilvántartás alapján rögzíti, amelynek kezelőjétől törvény alapján adatigénylésre jogosult, az azonosításkor szükséges az adatok forrásául szolgáló nyilvántartást egyértelműen azonosítható módon meg kell jelölni.

Amennyiben az ügyfél a nyilatkozatot megtagadja, vagy átvilágítása nem végezhető el teljes körűen, az üzleti megbízást a pénzváltó nem teljesíti.

Amennyiben a tényleges tulajdonos kilétével kapcsolatban kétség merül fel, akkor a pénzváltó az ügyfelet ismételt írásbeli nyilatkozattételre szólítja fel, illetve ha a személyazonosságával kapcsolatban kétség merül fel, köteles intézkedéseket tenni a tényleges tulajdonos személyazonosságára vonatkozó adat jogszabály alapján nyilvánosan hozzáférhető nyilvántartásban vagy más olyan nyilvántartásban történő ellenőrzése érdekében, amelynek kezelőjétől törvény alapján adatigénylésre jogosult.

Amennyiben a tényleges tulajdonos kilétével kapcsolatban a kétség továbbra is fennáll a Pmt 11.§ (6) bekezdése alapján a szolgáltató köteles megtagadni az ügyfél megbízása alapján fizetési számlán keresztül művelet végzését, üzleti kapcsolat létesítését és üzleti megbízás teljesítését, vagy köteles megszüntetni a vele fennálló üzleti kapcsolatot.

Kiemelt figyelmet kell fordítani az olyan esetekre, ahol offshore bejegyzésű tag, vagy olyan természetes személy tag szerepel, akinek a tulajdonrésze éppen 25% alatti, illetve amikor a tényleges tulajdonos

tulajdonosi lánc fennállása esetén a köztes vállalkozásban, illetve vállalkozásokban a tulajdonosi lánc minden eleme esetében rendelkezik a tulajdoni hányad legalább huszonöt százalékkal.

Az ügyfél a tényleges tulajdonos személyét érintően bekövetkezett változásokról köteles a tudomásszerzést követő 5 munkanapon belül a pénzváltót értesíteni. E kötelezettséget a pénzváltó a szerződési feltételek között szerepelteti.

V.6. Külföldi kiemelt közszereplők átvilágítása

Külföldi lakóhellyel rendelkező ügyfél köteles minden esetben a pénzváltó részére írásbeli nyilatkozatot tenni arra vonatkozóan, hogy saját országának joga szerint kiemelt közszereplőnek minősül-e. Amennyiben kiemelt közszereplőnek minősül, nyilatkoznia kell arról, hogy milyen minőségben. A nyilatkozatnak tartalmaznia kell a pénzeszközök forrására vonatkozó információkat is.

Amennyiben a pénzváltónál a nyilatkozat valódiságával kapcsolatban kétséges merül fel köteles intézkedéseket tenni a nyilatkozat jogszabály alapján vagy nyilvánosan hozzáférhető nyilvántartásban, vagy más olyan nyilvántartásban történő ellenőrzése érdekében, amelynek kezelőjétől törvény alapján adatigénylésre jogosult. Az ellenőrzés elvégzése minden egyéb esetben is ajánlott.

Külföldi kiemelt közszereplővel történő üzleti megbízás teljesítéséhez a pénzváltó szervezeti és működési szabályzatában meghatározott vezető jóváhagyása szükséges.

Külföldi kiemelt közszereplő esetén a pénzváltó fokozott ügyfél-átvilágítást köteles végezni, elvégzi a személyazonosságának igazoló ellenőrzését, azonosítja a tényleges tulajdonost, és ha a tényleges tulajdonos személyazonosságával kapcsolatban kétség merül fel, akkor személyazonosságának igazoló ellenőrzését is végrehajtja, rögzíti az üzleti kapcsolatra és az üzleti megbízásra vonatkozó adatokat és folyamatosan figyelemmel kíséri az üzleti kapcsolatot.

V.7. Más szolgáltató által elvégzett ügyfél-átvilágítási intézkedések

A Pmt. lehetővé teszi a más szolgáltató által elvégzett ügyfél-átvilágítás eredményének elfogadását, azonban az ügyfél-átvilágítási követelmények teljesítése vonatkozásában a felelősség a más szolgáltató által elvégzett ügyfél-átvilágítás eredményét elfogadó szolgáltatót terheli.

A pénzváltó jogosult elfogadni a Magyarország területén, illetve az Európai Unió más tagállamában, valamint a törvényben meghatározott vagy azokkal egyenértékű ügyfél-átvilágítási és nyilvántartási követelményeket alkalmazó harmadik országban tevékenységet folytató, a Pmt. 1.§ (1) bekezdés a)-e) és l) pontjában meghatározott szolgáltatók - kivéve a készpénzáttalalás és pénzváltási tevékenységet folytató szolgáltatók - által elvégzett ügyfél-átvilágítás eredményeit, mely abban az esetben is elfogadható, ha a követelmények alapját képező okiratok és adatok köre nem egyezik meg a Pmt.-ben meghatározottakkal.

A más szolgáltató által elvégzett ügyfél-átvilágítás eredményének elfogadására az ügyfél hozzájárulása alapján kerülhet sor, mivel a szolgáltató az ügyfél-átvilágítás elvégzése érdekében igényelt adatot az érintett ügyfél hozzájárulása esetén jogosult más szolgáltató rendelkezésére bocsátani.

Amennyiben az ügyfél-átvilágítást olyan szolgáltató végezte el, amely tevékenységét harmadik országban folytatja, akkor ezen szolgáltatónak a Pmt. 18.§ (6) bekezdése szerinti követelményeknek kell megfelelnie, azaz kötelező szakmai nyilvántartásban kell szerepelni és a törvényben megállapított vagy azokkal egyenértékű ügyfél-átvilágítási és nyilvántartási követelményeket alkalmaz, és felügyeletére is a Pmt.-ben megállapított vagy azokkal egyenértékű követelmények szerint kerül sor, vagy székhelye olyan harmadik országban van, amely az e törvényben meghatározottakkal egyenértékű követelményeket ír elő.

Amennyiben a harmadik ország teljesíti a Pmt. 18. §-ban meghatározott követelményeket, akkor a pénzváltó erről tájékoztatja a PSZÁF-ot.

VI. BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉG

A Pmt. 23. § (1) bekezdése értelmében pénzmosásra, vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, vagy körülmény felmerülése esetén a pénzváltó vezetője, alkalmazottja és segítő családtagja az ügyfél átvilágítását értékhatárra tekintet nélkül elvégzi, ha az korábban nem történt meg, és a pénzmosásra, vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, körülmény felmerüléséről haladéktalanul bejelentést tesz a mellékelt formanyomtatvány kitöltésével és továbbításával. A pénzmosásra utaló körülménynek tekintendő, ha arra utaló adat, tény, körülmény merül fel, hogy a tranzakcióban érintett pénzeszköz bűncselekmény elkövetéséből származik. A bejelentés továbbítását a kijelölt személy nem tagadhatja meg.

A bejelentések megtételekor figyelemmel kell lenni a pénzmosás vagy terrorizmus finanszírozás bűncselekményéhez kapcsolódó alap bűncselekményekre is.

A pénzváltó alkalmazottai közül kijelölt személyt választ, akinek feladata elsődlegesen a bejelentések haladéktalan továbbítása a pénzügyi információs egységként működő hatóság részére. *Emellett részt vesz az alkalmazottak képzésének megszervezésében és a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem vezetésében.*

A szolgáltató belső szabályzatban rögzíti a kijelölt személy felelősségét a bejelentések minőségéért, ideértve elsősorban azok adattartalmának pontosságát, teljességét és dokumentáltságát.

A kijelölt személy lehetőség szerint a szolgáltató vezető beosztású alkalmazottja.

A bejelentési kötelezettség belső eljárási rendjében a kijelölt személy a pénzváltó szervezet alkalmazottja számára a munkaidő alatt állandóan rendelkezésre áll és a bejelentést haladéktalanul továbbítja a pénzügyi információs egységként működő hatóságnak.

A kijelölt alkalmazott személyéről, beosztásáról, valamint ezekben bekövetkezett változásokról a pénzváltó öt munkanapon belül tájékoztatást küld a pénzügyi információs egységként működő hatóság részére.

A bejelentések továbbítására a kijelölt személy kötelezett, aki – a pénzváltóra vonatkozó jogszabály titokvédelmi előírásainak figyelembevételével – a bejelentést kizárólag védelemmel ellátott elektronikus üzenet formájában továbbítja a pénzügyi információs egységként működő hatóság részére, vagy ha a késedelem veszéllyel jár, előzetesen telefonon közli a szükséges adatokat. A pénzügyi információs egységként működő hatóság a bejelentés beérkezéséről elektronikus üzenet formájában haladéktalanul értesíti a bejelentést továbbító szolgáltatót.

A bejelentésnek minden esetben tartalmaznia kell az ügyfél-átvilágítás során rögzített adatokat, így az ügyfél és a tényleges tulajdonos adatait, ügyleti megbízás esetén a megbízás tárgyát és összegét, valamint esetlegesen a teljesítés helyét, idejét, módját és a pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozásra utaló adatok ismertetését, körülmények leírását.

A pénzváltó a bejelentés továbbítása előtt az érintett ügyleti megbízást nem teljesítheti, kivéve amennyiben az ügyleti megbízás teljesítése nem akadályozható meg vagy a bejelentésnek az ügyleti megbízás végrehajtását megelőző teljesítése a tényleges tulajdonos nyomon követését veszélyeztetné.

VI.2. A pénzváltó alkalmazottainak kötelezettségei, jogai és feladatai a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzésére és megakadályozására irányuló tevékenységben

VI.2.1. Az ügyféllel közvetlen kapcsolatban álló, a fizetési megbízások feldolgozását végző ügyintézők

Kötelezettségei:

- az átvilágítási intézkedések teljesítése, így az ügyfél azonosítása során az azonosító adatok felvétele, adatlap kitöltés, vagy azonosított ügyfél esetén azonosság ellenőrzése, a személyazonosság igazoló ellenőrzése, a tényleges tulajdonos azonosítása, és kétség esetén személyazonosságának igazoló ellenőrzése, az ügyleti megbízás célját és tervezett jellegét feltáró tevékenységnek
- pénzmosásra és/vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, körülmény felmerülése esetén bejelentő adatlap kitöltése
- bejelentésben a pénzmosásra és terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, körülmény részletes és pontos megfogalmazása
- bejelentéshez a pénzmosásra vagy a terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény részletes ismertetését alátámasztó dokumentumok csatolása
- kitöltött bejelentési adatlap haladéktalan továbbítása a kijelölt személynek
- ügyfél előtt a bejelentés, illetőleg a vizsgálat tényének titokban tartása

Jogai:

- névtelenséghez való jog, melynek értelmében az eljáró alkalmazott neve nem szerepelhet a bejelentéseken. A bejelentő lapon az „ügygazda” fiókot kell megjelölni. A kijelölt személy kizárólag a pénzügyi információs egységként működő hatóság kifejezett kérése esetén köteles a bejelentést kezdeményező alkalmazott személyére vonatkozó adatokat a hatóság rendelkezésére bocsátani
- mentesülés a banktitok megtartásának kötelezettsége alól, a bejelentés jóhiszemű megtételének kezdeményezése során, függetlenül attól, hogy az megalapozottnak bizonyult, vagy sem, az ilyen bejelentés miatt nem vonható felelősségre

VI.2.2. A kijelölt személy

Kötelezettsége:

- a hozzá érkezett bejelentések azonnali eljuttatása a pénzügyi információs egységként működő hatóság részére

Feladatai:

- *amennyiben szokatlan tranzakcióra egyéb úton információi keletkeznek, ezekről felvilágosítás kérése a számlavezetőtől, valamint ezen információk bejelentés formájában való megküldése*
- *az alkalmazottak részére rendszeres, de évente legalább egyszeri oktatás, továbbképzés szervezése, az aktuális tapasztalatok átadásával*
- *kapcsolattartás a pénzügyi információs egységként működő hatóság kijelölt egységeivel a megfelelő megkeresések esetén információ-szolgáltatás a bejelentett számlákról, ügyfelekről, illetve a bejelentésben nem szereplő, szerződéses kapcsolatokról, tranzakciókról (a megkeresésnek meg kell felelnie az egyéb jogszabályokban, így a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvényben megfogalmazott követelményeknek)*
- *a pénzmosással és a terrorizmus finanszírozása megelőzésével és megakadályozásával kapcsolatos ellenőrzés céljának, feladatának, rendjének és szabályainak kidolgozása*

VI.2.3. A belső ellenőrzés

Kötelezettségei:

- a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzésével és megakadályozásával kapcsolatos szabályok betartásának rendszeres, legalább évenkénti vizsgálata, ezen belül kiemelten az ügyfél-átvilágítás pontos elvégzése, az oktatás és a szűrőrendszer vizsgálata
- a vizsgálatok megállapításairól a felügyelő bizottság (igazgatóság) tájékoztatása

Jogai:

- a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzésével és megakadályozásával témakörbeli vizsgálatoknál a szükséges adatokhoz való hozzáférés joga

VI.2.4. Bejelentés tartalma (formanyomtatvány alapján, melléklet):

- bejelentést tevő pénzváltó neve, adatai, kijelölt személy neve, munkahelyi címe, telefonszáma
- bejelentés dátuma
- tranzakció dátuma
- az átvilágítási kötelezettség teljesítése során rögzített személyi adatok
- gazdasági társaságok kapcsán meghatározott azonosító adatok
- tranzakció adatai, így különösen az ügylet típusa, érintett összeg, valuta, deviza neme, érintettek
- a pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozásra utaló adat, tény vagy körülmény részletes leírása, mely nem merülhet ki a szokatlan tranzakció tipológia-szintű megnevezésében, valamint mellékletként lehetőleg szerepeljen a pénzváltó tapasztalata az ügyfélről, eddigi viselkedése, ügyleti megbízások gyakorisága, bármilyen olyan információ, amely a pénzügyi információs egységként működő hatóságot feladata ellátásában segítheti
- a pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozásra utaló adat, tény vagy körülmény(pénzmosás gyanúja) leírását alátámasztó dokumentumok, amennyiben rendelkezésre állnak

A bejelentéseket a Pmt.-ben megfogalmazottak szerint a pénzügyi információs egységként működő hatóság számára kell teljesíteni. A bejelentés alátámasztására szolgáló dokumentumokat a pénzügyi információs egységként működő hatóság által meghatározott formátumban kell továbbítani. A továbbított dokumentummal szemben elvárás, hogy az egyedi file méret nem lehet 5 MB-nál nagyobb.

A pénzügyi információs egységként működő hatóság a pénzmosás vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, körülmény felmerülése esetén információ kiegészítését kérheti a pénzváltótól, vagy a bejelentés által érintett, a Pmt. hatálya alá tartozó más szolgáltatótól. A pénzváltó az információ kiegészítése iránti megkeresést köteles teljesíteni.

VI. 3. Bejelentés belső eljárási rendje

Meg kell határozni

- 1. annak a módját, hogy az ügyféllel közvetlen kapcsolatban állók, illetve az átvilágítást, okmányok ellenőrzését, feldolgozását végző ügyintézők, valamint a pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozásra utaló adatokat, tényeket vagy körülményeket pozíciójuknál fogva észlelő vezetők, alkalmazottak és a tranzakciók elemzését végző alkalmazottak a kitöltött adatlapot hogyan továbbítják, és a továbbítást hogyan igazoltatják az adatlap átvevőjével*
- 2. a bejelentések nyilvántartási módját és a titokvédelmi szabályait*
- 3. az okmányok őrzési kötelezettségét, a törvény által előírt nyolc éves időtartamot*

VII. TITOKVÉDELMI SZABÁLYOK

A bejelentési kötelezettség teljesítése nem tekinthető a banktitok megsértésének vagy más, akár jogszabályon, akár szerződésen alapuló adat-, vagy információszolgáltatási korlátozás megsértésének.

Banktitok minden olyan, az egyes ügyfelekről a pénzügyi intézmény rendelkezésére álló tény, információ, megoldás vagy adat, amely az ügyfél személyére, adataira, vagyoni helyzetére, üzleti tevékenységére, gazdálkodására, tulajdonosi, üzleti kapcsolataira, valamint a pénzügyi intézmény által vezetett számlájának egyenlegére, forgalmára, továbbá a pénzügyi intézménnyel kötött szerződéseire vonatkozik.

A banktitkot mindenki, aki bármilyen módon hozzáférhet köteles megőrizni. A banktitok megtartására köteles személy, aki banktitoknak minősülő adatot jogtalan előnyszerzés végett, vagy másnak vagyoni hátrányt okozva illetéktelen személy részére hozzáférhetővé tesz, úgyszintén aki jogtalan előnyszerzés végett, vagy másnak vagyoni hátrányt okozva üzleti titkot jogosulatlanul megszerez, felhasznál, mással közöl vagy nyilvánosságra hoz, vétség miatt kettő évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A pénzügyi információs egységként működő hatóság a pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, körülmény felmerülése esetén bank-, értékpapírtitkot, valamint üzleti titkot képező adat- vagy információ szolgáltatását kérheti a szolgáltatótól, amelynek átadása nem tagadható meg.

Nem valósítja meg a gazdasági titok megsértését, aki pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozásra utaló adat, tény, vagy körülmény esetén bejelentési kötelezettségének tesz eleget vagy ilyet kezdeményez, akkor sem, ha az általa jóhiszeműen tett bejelentés utóbb megalapozatlannak bizonyul.

VIII. FELFEDÉS TILALMA

A Pmt. 27.§. (1) bekezdése értelmében a pénzváltó az általa tett bejelentésről és az adatszolgáltatás megkeresés alapján való teljesítéséről, annak tartalmáról, az ügyleti megbízás teljesítésének a felfüggesztéséről, a bejelentő személyéről, valamint arról, hogy az ügyféllel szemben indult-e büntetőeljárás az ügyfélnek, illetve harmadik személynek, szervezetnek tájékoztatást nem adhat. Továbbá biztosítja, hogy a bejelentés megtörténte, annak tartalma és a bejelentő személye titokban maradjon.

Nem terjed ki ez a tiltás a PSZÁF bejelentő általi tájékoztatására, a pénzügyi információs egységként működő hatóság megkeresésére valamint a számára történő információ továbbításra, ha az a jogszabályban meghatározott feladata ellátása érdekében kér információt.

A tilalom nem vonatkozik a Hpt. által meghatározott összevont alapú felügyelet vagy pénzügyi konglomerátum esetében a kiegészítő felügyelet tekintetében megvalósuló adattovábbításra, a tagállamok vagy olyan harmadik ország vállalkozásai közötti információ felfedésére, ahol e harmadik országbeli vállalkozásokra e törvényben meghatározottakkal egyenértékű követelményeket alkalmaznak, és e követelmények betartása tekintetében felügyelet alatt állnak.

A pénzügyi szolgáltatási, kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenységet folytató, befektetési szolgáltatási tevékenységet folytat, befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatást nyújt, biztosítási, biztosításközvetítói és foglalkoztatói nyugdíj-szolgáltatási tevékenységet folytató, árutőzsdei szolgáltatási tevékenységet folytató, nemzetközi postautalvány-felvételt és kézbesítést folytató, önkéntes kölcsönös biztosítópénztári tevékenységet végző szolgáltató esetén a tilalom nem vonatkozik az információ felfedésére az érintett két vagy több szolgáltató között, feltéve hogy

- az információk ugyanazon ügyfélre és ugyanazon ügyletre vonatkoznak

- a két vagy több érintett szolgáltató közül legalább az egyik a Pmt. hatálya alá tartozó tevékenységet folytatja és a többi szolgáltató más tagállamban vagy olyan harmadik országban honos, ahol e törvényben meghatározottakkal egyenértékű követelmények alkalmazandók
- az érintett szolgáltatók a Pmt. 1. § (1) bekezdés egyes pontjaiban meghatározott ugyanazon tevékenységet folytatják
- a szakmai titoktartás és a személyes adatok védelme tekintetében a hazai követelményekkel egyenértékű követelmények irányadóak a szolgáltatókra

IX. SZÚRŐRENDSZER

A pénzváltó, a pénzmosást vagy terrorizmus finanszírozását lehetővé tevő, illetőleg megvalósító üzleti megbízások megakadályozása érdekében az ügyfelek átvilágítását, a bejelentés teljesítését és a nyilvántartás vezetését elősegítő belső ellenőrző és információs rendszert működtet.

E törvényi kötelezettségtől el kell határolni a szolgáltató monitoring tevékenységét, mely kötelezettség értelmében a szolgáltatók az üzleti kapcsolatot folyamatosan figyelemmel kísérik - ideértve az üzleti kapcsolat fennállása folyamán teljesített üzleti megbízások elemzését is -, annak megállapítása érdekében, hogy az adott üzleti megbízás összhangban áll-e a szolgáltatónak az ügyfélről a jogszabályok alapján rendelkezésére álló adataival.

A pénzváltó a pénzmosást vagy terrorizmus finanszírozását lehetővé tevő, illetőleg megvalósító üzleti megbízások megakadályozása érdekében különösen figyelemmel kíséri a következő tranzakciókat:

- off-shore pénzügyi központ országok rezidenseinek, állampolgárainak, vállalkozásainak és szervezeteinek váltásai
- szokatlan nagyságú illetőleg gyakoriságú tranzakciók,
- külföldi székhelyű gazdasági társaság 10 millió Ft összeget meghaladó pénzváltásai
- az Európai Unió és az ENSZ szankciós listáin szereplő, a FATF Közleményében megnevezett magas kockázatú és nem együttműködő országok rezidenseinek és állampolgárainak, továbbá vállalkozásainak és szervezeteinek tranzakciói

X. AZ EURÓPAI UNIÓ ÁLTAL ELRENDELTE PÉNZÜGYI ÉS VAGYONI KORLÁTOZÓ INTÉZKEDÉSEK VÉGREHAJTÁSA

A pénzváltó az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról, valamint ehhez kapcsolódóan egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CLXXX. törvény rendelkezései szerint jár el.

A törvény célja a természetes és jogi személyek, valamint egyéb csoportok, szervezetek gazdasági erőforrásainak és pénzügyi eszközeinek a terrorizmus miatt elrendelt befagyasztása. Ezzel új jogintézményként került bevezetésre a büntetőeljárástól független, adminisztratív módon történő vagyonelvonás. A befagyasztás nem jelenti a vagyoni és pénzügyi eszközök végleges elvonását, hanem a jogosultságok gyakorlásának lehetőségét függeszti fel.

A törvényben szabályozott befagyasztás önállóan nem rendelhető el, hanem az Európai Unió által elrendelt vagyoni és pénzügyi korlátozó intézkedések végrehajtására vonatkozik. Amennyiben a közösségi rendelet, valamint a rendelet felhatalmazása alapján elfogadott közösségi határozat korlátozó intézkedést rendel el, akkor e törvény és a bírósági végrehajtásról szóló törvény rendelkezései szerint kell eljárni.

A Pmt. 10. § értelmében a pénzváltó a jelen szabályzat mellékletét képező nyomtatványon haladéktalanul bejelentést tesz a pénzügyi információs egységként működő hatóságnak minden olyan adatról, tényről, körülményről, amely arra utal, hogy a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés alanya a Magyarország területén a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés hatálya alá eső pénzeszközzel vagy gazdasági erőforrással rendelkezik.

A pénzügyi információs egységként működő hatóság a pénzváltó által - a törvény 7. § (1) bekezdése szerinti személyes adatok közlésével tett - bejelentés megtételét követő belföldi ügylet esetében egy munkanapon belül, nem belföldi ügylet esetében két munkanapon belül megvizsgálja a bejelentést.

A vizsgálat során megállapítja, hogy a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés alanya rendelkezik-e a Magyarország területén a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés hatálya alá tartozó pénzeszközzel vagy gazdasági erőforrással, valamint hogy az adott ügyletből a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés alanyának vagyoni előnye származik-e. A vizsgálat során értékeli a bejelentésben szereplő adatoknak a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés elrendeléséről szóló közösségi jogi aktusban szereplő adatokkal való egyezőségét. A pénzügyi információs egységként működő hatóság a vizsgálata alapján zárlatot kezdeményez és erről a bejelentést teljesítő pénzváltót is értesíti, vagy arról értesíti a bejelentést tevőt, hogy a zárlat kezdeményezéseink a feltételei nem állnak fenn.

A pénzváltó a bejelentés megtételét követően belföldi ügylet esetében kettő munkanapig, nem belföldi ügylet esetében négy munkanapig nem teljesítheti azt az ügyletet, amely a bejelentés alapjául szolgáló adat, tény vagy körülmény alapján pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés hatálya alá eső pénzeszközt vagy gazdasági erőforrást érinthet, kivéve, ha olyan értesítést kapott a fenti határidőn belül a pénzügyi információs egységként működő hatóságtól, amely szerint az érintett nem pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés alanya.

A pénzváltó a bejelentés megtételét követően belföldi ügylet esetében kettő munkanapon, nem belföldi ügylet esetében négy munkanapon belül akkor is teljesítheti az ügyletet, ha a fenti határidőn belül olyan értesítést kap, hogy az érintett nem pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés alanya.

Az ügyletet a bejelentés megtételét követő belföldi ügyletek esetében kettő munkanapot követően, nem belföldi ügyletek esetében négy munkanapot követően teljesíteni kell, kivéve, ha a pénzváltó olyan értesítést kapott a fenti határidőn belül, amely szerint az érintett pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés alanya.

A pénzváltó az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról, valamint ehhez kapcsolódóan egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CLXXX. törvény végrehajtása során a Pmt.-vel összefüggő e szabályzat rendelkezései közül alkalmazza a bejelentési kötelezettségekre, a felfedés tilalmára, a szűrőrendszerre, a nyilvántartásra, az iratmegőrzési kötelezettségekre vonatkozó szabályokat, míg a képzésekbe, továbbképzésekbe az e törvénnyel kapcsolatos ismereteket is beépíti.

Az Európai Unió korlátozó intézkedésekkel kapcsolatos listákon szereplő személyek és szervezetek esetén alkalmazandó eljárást el kell határolni az ENSZ, illetve az USA által készített listákon szereplő személyek és szervezetek esetén végrehajtott intézkedéstől.

Az uniós listák a terrorizmus finanszírozás elleni küzdelem tárgyában született közvetlenül alkalmazandó tanácsi rendeletek (többek közt: 881/2002/EK és a 2580/2001/EK tanácsi rendeletek) mellékletei által meghatározott listákat jelentik, melyen szereplő személyek és szervezetek esetében a pénzváltó a 2007. évi CLXXX. törvény rendelkezéseit alkalmazza.

Amennyiben a pénzváltó a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemmel kapcsolatban további lista szerint is szűri, akkor e listákon szereplő személyek és szervezetek esetén a Pmt. 23.§ (1) bekezdés alapján, azaz terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, körülmény miatt tesz bejelentést feltéve, hogy nincs adategyezés az Európai Unió által elrendelt, a terrorizmus finanszírozás elleni küzdelem tárgyában született közvetlenül alkalmazandó tanácsi rendeletek mellékletei által meghatározott listákon szereplő személyekkel, szervezetekkel.

XI. NYILVÁNTARTÁS

A Pmt. 28. §-a értelmében a pénzváltó köteles az ügyfél-átvilágítás során felvett adatokról nyilvántartást vezetni és az adatokat az ügyleti megbízás teljesítését követő legalább nyolc évig kell megőrizni.

A nyilvántartás tartalmazza az ügyfél-átvilágítási intézkedések során a pénzváltó birtokába jutott adatokat, okiratokat, illetve - az ügyfél beleegyezése esetén - annak másolatát, valamint a bejelentések és a pénzügyi információs egységként működő hatóság megkeresése alapján nyújtott adatszolgáltatások teljesítését, valamint az ügyletnek a felfüggesztését igazoló iratot, illetve azok másolatát, melyet a pénzváltó az adatrögzítéstől, a bejelentéstől számított nyolc évig köteles megőrizni.

A pénzváltó által vezetett nyilvántartás tartalmazza a hárommillió-hatszázezer és az ötszázezer forint értéket elérő vagy meghaladó összegű készpénzben (forintban, illetőleg valutában) lebonyolított ügyleti megbízásokat.

A Pmt. 28/A.§-a értelmében a pénzügyi szolgáltató a nyilvántartásában szereplő adatokat, okiratokat a Felügyelet, a pénzügyi információs egységként működő hatóság, a nyomozó hatóság, az ügyészség és a bíróság megkeresésére a megkeresésben meghatározott ideig, de legfeljebb 10 évig köteles megőrizni, a 28/A. § (2) bekezdésben szereplő feltételek egyikének megléte esetén. A belső szabályozásban rögzíteni kell a nyilvántartásból való törlés eseteit is.

A Felügyelet részére szolgáltatandó adatok köréről és az adatszolgáltatás módjáról szóló e témakörben kiadott PM rendeletben meghatározott adatszolgáltatási kötelezettség maradéktalan teljesítése érdekében a rendeletben előírt adatköröket külön a belső és külső ellenőrzés számára visszakereshető módon kell nyilvántartani.

XII. KÉPZÉS, TOVÁBBKÉPZÉS

A pénzváltó gondoskodik arról, hogy a Pmt. 1. § (1) bekezdésében meghatározott tevékenység ellátásában részt vevő alkalmazottai a pénzmosásra és a terrorizmus finanszírozására vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megismerjék, a pénzmosást vagy a terrorizmus finanszírozását lehetővé tevő, illetőleg megvalósító ügyleti megbízást felismerjék, a pénzmosásra vagy a terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, körülmény felmerülése esetén e törvénynek megfelelően tudjanak eljárni. *Ennek érdekében a kijelölt személy kialakítja a képzés és továbbképzés szabályait, melynek során gondoskodik a belépő alkalmazottak belépést követő ésszerű időn belül történő kiképzéséről, továbbá az alkalmazottak rendszeres, évente legalább egy alkalommal megszervezett továbbképzéséről, azok regisztrálásáról, dokumentálásáról és a megszerzett ismeretek ellenőrzéséről. A továbbképzések kapcsolódhatnak a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzésével és megakadályozásával kapcsolatos jogszabályok, új elkövetési trendek megjelenéséhez, és a Szabályzat módosulásához is. Az oktatás kiterjed a pénzmosás és terrorizmus finanszírozásának definíciójára, az azonosítás és bejelentés belső eljárási rendjére, a szokatlan események tipológiájára is. Az oktatást követően tesztjellegű, fogalmakat, elhatárolásokat és gyakorlati példákat is tartalmazó vizsgával szükséges vizsgáztatni mind az új belépőket, mind a rendszeres továbbképzésen résztvevőket.. ennek eredményét, az oktatás tematikáját, a vizsgák anyagát és a jelenléteket a kijelölt személy dokumentálja.*

XIII. MELLÉKLETEK

A Szabályzat mellékletként tartalmazza:

1. a szokatlan tranzakciók tipológiáját
2. az azonosítás formanyomtatványát
3. a bejelentés formanyomtatványát
4. a pénzügyi információs egységként működő hatóság elérhetőségét (ügyintézők, telefonszám, faxszám) és az Európai Unió, az ENSZ, továbbá más országok hatóságainak Magyarországon hivatalosan közzétett nemzetközi listáinak elérhetőségét
5. a pénzügyi információs egységként működő hatósággal kapcsolatot tartó személyek nevét, beosztását, telefonszámát
6. a vagyoni korlátozó intézkedéssel összefüggő bejelentés formanyomtatványát

ÖSSZETETT ÉS SZOKATLAN TRANZAKCIÓK

A melléklet egységes szerkezetbe foglaltan tartalmazza a Pmt. hatálya alá tartozó szolgáltatók működési körét érintő, eddig a szakmai látókörbe került szokatlan összetett és tranzakciók tipológiáját.

1.) Pénzmosás szokatlan készpénztranzakciók használatával

- a) Szokatlanul nagy készpénzbetét elhelyezése, felvétele természetes személy által, főleg ha az nem egyeztethető össze az ügyfél foglalkozásával. Az ügyfél megjelenése önmagában nem indokolja a nagy készpénzbetét gyanúmentességét. Példa: Egy bűnözőnek mindig rendben van az útlevele és a megjelenése, mert egyszerre nem fog két dolgot kockáztatni.
- b) Akár magánszemély, akár cég esetében készpénzbefizetések, illetve kifizetések hirtelen, jelentős megnövekedése.
- c) Ügyfelek, akik több, de viszonylag kisösszegű betéttel rendelkeznek, amely betétek azonban teljes összegükben jelentős értékűek.
- d) Készpénz gyakori váltása egyéb valutánemre.
- e) Jelentős összegű pénzmozgás egy előzőleg inaktív számlán.
- f) Ügyfelek, akik együtt érkeznek, és egy időben ugyanazon banknál nagy összegű készpénzműveletet, valutaműveletet hajtanak végre.
- g) Rendszeres készpénz tranzakciók közvetlenül az azonosítási értékhatár alatt.
- h) Készpénz ki- és befizetés azonos napon vagy rövid időintervallumon belül készpénzmozgás nélkül úgy, hogy a tranzakció több ügyfél számláját érinti.

2.) Gazdasági társaságok gyanús tranzakciói

- a) A vállalat tulajdonost vált és az új tulajdonosok háttere, megjelenése (hajléktalanok stb.) összeegyeztethetetlen a vállalat tevékenységével, illetve a tulajdonosváltást követően a társaság pénzügyi tevékenysége hirtelen átalakul.
- b) Olyan vállalat, amelynek pénzügyi mutatói észrevehetően különböznek hasonló vállalatokétól.
- c) Az üzlettulajdonos, ha ugyanazon a napon több betétet helyez el különböző bankfiókoknál.
- d) Olyan számla, amelyen racionális üzleti cél nélküli vagy a számlatulajdonos céggel, illetve a történetével össze nem egyeztethető átutalások bonyolódnak le (ki és bejövő átutalások, különösen adóparadicsomnak minősülő országokba és országokból).
- e) Olyan számla, amely sok kis bejövő átutalást fogad, vagy arra sok kisösszegű befizetést eszközölnek, és ezt követően a teljes összeg átutalásra kerül, ha e tevékenység nem egyeztethető össze az ügyfél vállalatával vagy történetével.
- f) A vállalat gyakran nagy készpénzbetéteket helyez el, és nagy összegű egyenlegeket tart fenn, de nem vesz igénybe más szolgáltatásokat, mint a kölcsönök, akkreditívek, munkabér-, adófizetési szolgáltatások stb.
- g) Pénzhelyettesítő eszközökkel folytatott pénzügyi ügyletek, amelyek adatai hiányosak, vagy fiktív kedvezményezetteket, átutalót stb. tartalmaznak.
- h) Szokatlan pénzáttalások kapcsolódó számlák között, illetve olyan társaságok számláin, amelyek között a gazdasági kapcsolaton kívül egyértelmű tulajdonosi összefonódások állnak.
- i) A készpénz befizetések mértéke, elhelyezésük és gyakoriságuk nem egyeztethető össze a társaság tevékenységével.
- j) A társaságot olyan személy vezeti - cégjegyzésre jogosult - akinek megjelenése és képességei nyilvánvalóan nem teszik alkalmassá ilyen tevékenységre, főleg, ha a számla felett a cég alkalmazásában nem álló személy rendelkezik.
- k) Egyazon személy, vagy csoport rendelkezik több társaság számlájával, számlái felett, és a számlákon rendszeres a pénzmozgás.

- l) A számlán gyakran fordul elő létre nem jött szerződés miatt, illetve téves átutalás miatti visszaautalás.
- m) A minimális tőkéjű társaság megalakulását követően kiemelkedő forgalmat bonyolít, nagy összegű hitelt kap más banktól.
- n) A társaság részére rendszeresen és indokolatlanul nyújtott tagi kölcsönök, ha azok egyenkénti, vagy teljes összege egyébként is gyanúsán magas
- o) Napon belül nyújtott folyószámla-hitel, melyet egy összegben átutalnak zárt, egymással tulajdonosi és finanszírozási kapcsolatban álló társaságok számára valós gazdasági tartalom nélkül és a nap végén az összeg visszaérkezik az átutalást kezdeményező társaság bankszámlájára

3.) Pénzmosás nemzetközi tevékenységek felhasználásával

- a) Olyan cégek jelentkezése nagy összegekkel, amelyek központja kábítószer-kereskedelemmel kapcsolatos országban van.
- b) Az ügyfél szokásos üzleti forgalmával össze nem egyeztethető nagy egyenlegek tartása, majd átutalása külföldre.
- c) Olyan ügyfél, aki külkereskedelmi tevékenysége során az illető országokban szokásos fizetési módoktól rendszeresen eltér.
- d) Gyanús az ügyfél, aki jelentős nagyságú pénzforgalmat bonyolít olyan országokkal, amelyek kapcsolatban állnak a kábítószer-termeléssel vagy kereskedelemmel, különösen, ha az ügyfél üzleti profilja az illető országok gazdasági, kereskedelmi struktúrájától eltér.
- e) Off-shore bankot, vagy „shell” (fiktív) bankot érintő ügyletek, amely bankok neve nagyon hasonló lehet egy nagy legális pénzintézet nevéhez.
- f) Gyakori, vagy nagy összegű fizetési megbízások, amelyekben a jogosult, vagy a kötelezett off-shore intézmény, és ezek nem egyeztethetők össze az ügyfél ismert vállalkozásával.
- g) Az ügyfél átutalásokat küld és fogad (adóparadicsomnak minősülő országokba, országokból), különösen, ha ezen átutalásoknak nincs szemmel látható üzleti indokuk, vagy ezen átutalások nem egyeztethetők össze az ügyfél vállalkozásával vagy múltjával. Tipikus ilyen eset, amikor off-shore viszontbiztosító ügynöki jutalék címen utal magánszemély részére nagyobb összeget.
- h) Rendszeresen ismétlődő átutalások természetes személy bankszámlájáról (számlákról) adóparadicsomnak minősülő országokba.
- i) Az ügyfél éppen a bejelentési érték-küszöb alatt maradó összegeket, vagy számos bankot érintő bejövő átutalásokat fogad vagy ilyen kimenő átutalásokat végez, de e tranzakciók nem hozhatók összefüggésbe tevékenységével, történetével.

4.) Elégtelen, vagy gyanús információ

- a) Olyan gazdasági társaság, mely vonakodik attól, hogy teljes körű információkat nyújtson vállalkozásának üzleti céljáról, előző banki kapcsolatairól, tisztségviselőiről, igazgatóiról vagy tevékenysége végzésének helyéről.
- b) Ügyfél, aki nem hajlandó információkat nyújtani, amikor számlát nyit, vagy meghatározott küszöb fölött készpénz-helyettesítő eszközöket vásárol.
- c) Olyan ügyfél, aki referenciák, helyi cím vagy személyazonosítás nélkül (útlevél, gépjárművezetői jogosítvány vagy társadalombiztosítási kártya) kíván számlát nyitni, vagy aki megtagadja bármely egyéb információ szolgáltatását, amelyet a bank a számlanyitáshoz igényel.
- d) A lehetséges kölcsönfelvevő vonakodik attól, vagy megtagadja azt, hogy meghatározza a kölcsön célját vagy a visszafizetés forrását, vagy kérdéses célt és/vagy forrást jelöl meg.
- e) Ügyfél, aki nagyon is minimálisnak, esetleg hamisnak látszó információkat nyújt, vagy olyanokat, amelyeket a bank nem egykönnyen tud ellenőrizni, különösen személyazonosságára vonatkozólag.
- f) A lehetséges ügyfél vonakodik vagy megtagadja referenciák szolgáltatását, vagy a referenciákat nem lehet ellenőrizni, illetve nem lehet velük kapcsolatba lépni.
- g) Olyan személy, aki nem tünteti fel múltbeli vagy jelenlegi munkaviszonyát a kölcsönkérelmen.

5.) Szokatlan jellemzők vagy tevékenységek

- a) A bank, vagy a fiók helyétől távoli címen lévő ügyfél részére vezetett számla, főleg, ha közelebbi fiók is elérhető lenne, és nincs logikus magyarázat a távolabbi fiók választására.
- b) Olyan számla vagy ügyfél, akinél/amelynél gyakran vannak nagy összegű pénzletek olyan pénzszalagba csomagolva, amelyeket más bankok bélyegeztek le.
- c) A számlavezető ügyfél szinte soha nem jön be a pénzügyintézetbe, hanem számos futárja van, aki beteszi a pénzt a számlára.
- d) Meg nem magyarázott lényeges eltérés a hagyományos banki tevékenység módszereitől.
- e) Ügyfél kockázatvállalása szokásaitól eltérő módon hirtelen megnő.

6.) A jelentéstételi vagy nyilvántartási követelmények megkerülésére irányuló kísérletek

- a) Az ügyfél megkísérli, hogy pénzügyi ügyletbe bocsátkozzék egy bizonyos küszöböt meghaladóan, de amikor tájékoztatják a nyilvántartási vagy jelentéstételi követelményekről, visszaveszi a pénz egy részét, hogy az ügyletet éppen hogy a meghatározott küszöb alatt tartsa.
- b) A személy készpénzt visz a pénzügyi intézetbe, és ragaszkodik hozzá, hogy az előírt nyilvántartási vagy jelentési űrlapokat ne töltsék ki.
- c) Az ügyfél sok betétet helyez el az azonosítási értékhatár alatt egyetlen számlára rövid időközönként, vagy a nagy betéteket felosztja több számla között, a kötelező jelentés benyújtásának elkerülése érdekében.
- d) Olyan ügyfél, aki vonakodik attól, hogy az azonosításhoz szükséges információkat megadja, vagy folytassa az ügyletet, miután tájékoztatták, hogy magát azonosítani kell.
- e) Ügyfél, aki arra kényszerít vagy kísérel meg kényszeríteni egy bankalkalmazottat, hogy ne nyújtsa be az előírt nyilvántartási vagy jelentéstételi űrlapokat.

7.) Pénzmosás pénzváltás használatával

- a) Szokatlanul nagy összeg birtoklása, ha az nem egyeztethető össze az ügyfél megjelenésével, viselkedésével.
- b) Rendszeres, nagy összegű pénzváltás.
- c) Ügyfelek, akik együtt érkeznek, és egy időben nagy összegű váltást hajtanak végre.
- d) Egymást követő tranzakciók közvetlenül az azonosítási értékhatár alatt.
- e) Ritkán használt valutanevek nagy összegű, vagy rendszeres váltása.
- f) Ügyfél, aki vonakodik azonosságát igazolni.
- g) Az ügyfél megkísérli, hogy váltást kezdeményezzen az értékhatár felett, de amikor tájékoztatják az átvilágítási kötelezettségről, visszaveszi a pénz egy részét, hogy az ügyletet éppen hogy a meghatározott küszöb alatt tartsa.
- h) Kis címletű valuta váltása nagyobb címletre, vagy eladása, esetleg más valutanev egyidejű vásárlása.

8.) Példák hasznosítható információkat tartalmazó bejelentésekre

A bejelentésből megállapítható, hogy egy gazdasági társaság a bankszámláján jóváírt összegeket közel ugyanolyan értékben azonnal vagy rövid időn belül továbbutalja. Általában csak a pénzforgalmi (banki) költségek miatt van eltérés a jóváírások és a továbbutalások (terhelések) között, vagy az adott időszak alatt a bejövő és kimenő tételek összege közel azonos. Folyamatos a készpénzfelvétel a tranzakció-sorozatban érintett gazdasági társaság fizetési számlájáról vagy a készpénzbefizetés az érintett gazdasági társaság számlájára. Több esetben a fenti tranzakció-sorozat során külföldi számláról vagy külföldi székhelyű gazdasági társaság magyarországi számlájáról is érkeznek jóváírások, amelyek jellemzően fiktív értékesítési tevékenységre utalnak. A racionális gazdasági tevékenységre utaló jellemzők hiányoznak [pl. nincs bérkifizetés, nincsenek működési költségek (telefon, közüzemi díjak, stb.)].

Egy természetes személy rendszeresen, jelentős összegeket vesz fel készpénzben (akár banki kifizetés, kiszállítás útján, akár ATM-en keresztül) olyan gazdasági társaságok fizetési számláiról, amelyeknek

általában vezető tisztségviselője és/vagy tagja (tulajdonosa), illetve a gazdasági társaság fizetési számlája felett rendelkezésre jogosult. A számla egyenlegét folyamatosan alacsonyan tartja. (A beérkező összegeket azonnal vagy rövid időn belül készpénzben felveszi.) A gazdasági társaság tevékenysége kizárólag jelentős árbevétellel, azonban jellemzően alacsony elszámolható költséghányaddal működő gazdasági társaság vagy társaságok ÁFA, illetve társasági adó-fizetési kötelezettségének minimalizálására irányul. A kezdő- és végpont között általában további gazdasági társaságokat építenek be, illetve több szálon történik a számlakibocsátás és a pénzmozgás. Ez a tevékenység elsősorban az alábbi területeken jellemző: média-, reklám-, marketingszolgáltatás, üzletviteli tanácsadás, informatikai szolgáltatás, őrzővédelmi szolgáltatás, építőipari tevékenység, épület-üzemeltető, takarító szolgáltatás.

Egy természetes személy folyamatosan nagy összegű készpénzt fizet be forintban vagy más pénznemben saját, illetve más természetes személyek lakossági fizetési számláira, majd a befizetett összegek különböző, jellemzően külföldi székhelyű gazdasági társaságoknak kerülnek továbbutalásra. Az átutalások mögött vélhetően gazdasági események állnak. A rendszeres és üzletszerű tevékenységre utal az átutalt pénzüsszegek nagysága, valamint az átutalások közlemény rovatai is árumozgásra utalnak (pl. goods, invoice nr.).

Egy természetes személy – aki gazdasági társaságban tag és/vagy vezető tisztségviselő – a saját lakossági fizetési számlájára utaltat rendszeresen pénzüsszegeket a vállalkozás partnereitől annak érdekében, hogy a gazdasági társaság számlájára kibocsátott azonnali beszedési megbízás teljesülését megakadályozza.

Pénzváltási tevékenység végzésére engedéllyel rendelkező pénzügyi vállalkozás (gazdasági társaság) tagja és/vagy vezető tisztségviselője a saját lakossági fizetési számláján (üzletszerű tevékenységnek minősülő) napi rendszerességgel jelentős összegű pénzváltást folytat. A lakossági fizetési számla forgalmi adatai szerint gyakori a többféle devizaszámla használata, illetve a rendszeres – akár napi szinten megvalósuló – konverziók és készpénzbefizetések, készpénzfelvételek.

Általában több személy, jelentős összegben, rendszeresen vált valutát forintra, forintot valutára egy pénzváltónál. Nem állapítható meg, hogy valójában milyen tevékenység állhat a váltások mögött, illetve nem állapítható meg egyértelműen, hogy kinek a nevében járnak el.

A bejelentésekben gyakran megjelennek ügyvédi letéti számlákkal kapcsolatban olyan adatok, amelyek olyan tényekre, adatokra, körülményekre utalnak, hogy az elvégzett tranzakciók nem az ügyvédi letéti számla alapfunkciójához kötődnek. Ugyanakkor az ügyvédi vállalkozói számlán megjelennek olyan adatok, amelyek kifejezetten az ügyvédi letéti számlához kapcsolhatóak.

Befektetési egységhez kötött életbiztosítási szerződés megkötését követően a szerződő fél részleges vagy teljes visszavásárlást kezdeményez úgy, hogy a visszavásárlásnak nincs racionális gazdasági indoka.

Lakossági fizetési számla felhasználásával, jutalék ellenében tranzit átutalásokat hajtanak végre különböző országokban vezetett fizetési számlák között.

9.) Terrorizmus finanszírozásának gyanújára okot adó tranzakciók

A terroristák viselkedésükben, életvitelükben jellemzően ügyelnek arra, hogy környezetükben, kapcsolat rendszerükben, pénzügyi szokásaikban ne keltsenek feltűnést, gyanúra adó okot. Ezért vonatkozásukban nem, vagy nehezen tipizálható a szokatlan tranzakciók leírása.

A terroristák illegális és jellemzően legálisnak látszó forrásokat is gyűjtenek: védelmi pénzen, zsaroláson és kábítószerrel, fegyverrel való kereskedésen kívül legálisan működő alapítványoktól, non-profit szervezetektől is gyűjtenek forrásokat, illetve tagsági díjat szednek, kiadványokat értékesítenek.

Gyanút kelthet például, ha külföldi állampolgárságú ügyfél számlanyitáskor nem csak egy vagy kettő, hanem több bankkártyát is igényel. A megnyitást követően hosszú idő – ez lehet akár több hónap is – telik el, míg a számlára átutalás vagy pénztári befizetés érkezik, melyet rövid időn belül a kártyák felhasználásával ATM-eken keresztül készpénzben felvesznek. Ezt követően a számlán ismét hosszabb ideig nem történik mozgás, majd a folyamat megismétlődik.

2c)	, az alkotmánybíróság és olyan bírói testület tagja, melynek ítélete ellen fellebbezésnek helye nincs
2d)	a számvevőszék elnöke, a számvevőszék testületének tagja, a központi bank legfőbb döntéshozó szervének tagja
2e)	a nagykövet, az ügyvivő és a fegyveres szervek hivatásos állományú főtiszti rendfokozatú, tábornoki beosztású és tábornoki rendfokozatú tagjai
2f)	a többségi állami tulajdonú vállalkozás ügyviteli, igazgatási vagy felügyelő testületének tagja
3)	Az 1) pontokban említett személy közeli hozzátartozója, azaz a Ptk. közeli hozzátartozóról szóló előírásában meghatározott közeli hozzátartozó, továbbá az élettárs
4a)	bármely természetes személy, aki a 2) pontokban említett személlyel közösen ugyanazon jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet tényleges tulajdonosa vagy vele szoros üzleti kapcsolatban áll
4b)	bármely természetes személy, aki egyszemélyes tulajdonosa olyan jogi személynek vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetnek, amelyet a (2) bekezdésben említett személy javára hoztak létre

Dátum:

.....
aláírás

ÜGYFÉL TÉNYLEGES TULAJDONOSI NYILATKOZATA (8.§) – JOGI SZEMÉLY VAGY JOGI SZEMÉLYISÉGGEL NEM RENDELKEZŐ SZERVEZET ÜGYFÉL TÖLTI KI!

Alulírott, (mint a képviselője) büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy az általam képviselt jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet tényleges tulajdonosa(i) az alábbi személy(ek):

1:		1:	
2:		2:	
3:		3:	
4:	5:	6:	
7:		7:	
8:		8:	
9:		9:	
10:		10:	
11:		11:	
12:		12:	
1:		1:	
2:		2:	
3:		3:	
4:	5:	6:	
7:		7:	
8:		8:	
9:		9:	
10:		10:	
11:		11:	
12:		12:	

- 1: Családi és utónév
- 2: Születési név, ha különbözik
- 3: Lakcím
- 4: Állampolgárság
- 5: Magyar – jelölje X-el, a 6. mezőt ne töltse ki.
- 6: Egyéb (nem magyar állampolgárságú ügyfél esetén, írja be az állampolgárságot):

- 7: Azonosító okmány típusa
- 8: Azonosító okmány száma
- 9: Magyarországi tartózkodási hely (kizárólag külföldi állampolgár esetén)
- 10: Születési hely, idő
- 11: Anyja neve
- 12: Tényleges tulajdonos kiemelt közszereplőnek minősül-e – jelölje X-el

Dőlt betűvel szerepelnek a Pmt. 8. § (4)-(5) bekezdés szerinti adatok

Tudomásom van arról, hogy 5 (öt) munkanapon belül köteles vagyok bejelenteni a szolgáltatónak a fenti adatokban, vagy saját adataimban bekövetkező esetleges változásokat és e kötelezettség elmulasztásából eredő kár engem terhel.

Dátum:

.....
alíírás

Bejelentés pénzmosás és terrorizmus finanszírozás gyanújára utaló körülményről

1. A bejelentő pénzváltó neve, címe, közvetlen telefonszáma: **<cégszerű megnevezés><cím><telefonszám>**

1.1. A tranzakciót észlelő fiók (egység) megnevezése, címe (Ha nem azonos „1”-gyel):

1.2. A tranzakcióban érintett további fiókok, egységek megnevezése, címe és telefonszáma

1.3. A szolgáltatói észlelés dátuma és időpontja

1.4. A szolgáltatói bejelentés dátuma és időpontja

1.5. Az ugyanerre az ügyre (ügyfélre) vonatkozó előző bejelentések iktatószámai, dátumai (ha volt):

1.6. A kijelölt személy neve, (munkahelyi) címe, telefonszáma: **< név>, irányítószám helységnév, utca, házszám, , <telefonszám>**

2. A pénzváltónál a tranzakciót folytató ügyfél azonosító adatai (a Pmt. 7. § (2) bekezdés a) és b) pontjában, illetve, ha rendelkezésre áll, akkor a (3) bekezdésében foglalt adatok).

2.1. Rendelkezésre áll az összes azonosító adat az ügyfélről: Igen / Nem

2.2. Szerepel-e más pénzügyi szervezet az ügyben? Ha igen, akkor a pénzügyi szervezetek adatai:

Itt kell feltüntetni azt a személyt is – feltéve, ha van ilyen – akinek a részére a tranzakciót lefolytatják (külföldi bank szerepe esetén azt meg kell pontosan nevezni).

3. A tranzakció leírása

3.1. A tranzakció típusa és leírása (ha nem pénzváltás)

3.2. A tranzakció: HUF/EUR/USD/..... váltásaHUF/EUR/USD/..... raév.....hó.....nap.....óra.....perckor

és HUF/EUR/USD/..... váltásaHUF/EUR/USD/..... -raév.....hó..... napóra.....perckor

3.5. A pénzmosásra utaló adat, tény, vagy körülmény (pénzmosás gyanúja) leírása.

<Itt kell leírni azt, hogy az ügyfél miért vált gyanússá, miért szokatlan a tranzakció, amit végzett, miért jelentették be>

4. Más, a fentiekben nem ismertetett, pénzmosásra utaló körülmények

5. A pénzváltó által tett intézkedések.

Ha lehetséges, mellékelni kell az ügyfél által végzett, összes korábbi pénzváltás adatait is, illetve nagy darabszám esetén az utolsó 6 hónap váltásainak adatait.

A pénzügyi információs egységként működő hatóság:

NAV Központi Hivatala

Pénzmosás Elleni Információs Iroda

Cím: 1033 Budapest, Huszti út 42.

Postafiók: 1300 Budapest, Pf: 307

Telefon: 06-1/430-9466

Kapcsolattartó szolgálat **06-30/516-5662** (kizárólag a Pmt. hatálya alá tartozó szolgáltatók számára)

Fax: 06-1/430-9305

E-mail: fiu@nav.gov.hu

Honlap: <http://www.nav.gov.hu/nav/penzmosas/peii>

A terrorizmus finanszírozásának megelőzése és megakadályozása szempontjából releváns listák elérhetőségei

Az Európai Unió szankciós listája elérhető:

http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/consol-list_en.htm

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének szankciós listái elérhetők:

<http://www.un.org/sc/committees/>

Az Amerikai Egyesült Államok Külföldi Eszközöket Ellenőrző Hivatalának (Office of Foreign Assets Control, OFAC) szankciós listái elérhetők:

<http://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/SDN-List/Pages/default.aspx>

Fegyverembargók és kettős felhasználású termékek, illetve nem kettős felhasználású termékek export- és importtilalma

A haditechnikai eszközök és kettős felhasználású termékek kereskedelme engedélyhez kötött tevékenység Magyarországon is. A haditechnikai eszközök és kettős felhasználású termékek kereskedelmére, valamint a kapcsolódó szolgáltatások nyújtására vonatkozó korlátozások végrehajtásáért Magyarországon a következő szerv felel:

Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal (MKEH)

Hadiipari és Exportellenőrzési Hatóság

Cím: 1124 Budapest, Németvölgyi út 37-39.

Postafiók: 1534 Budapest, Pf. 919.

Telefonszám: (+36-1-)458-5800

Honlap: www.mkeh.gov.hu

http://www.mkeh.gov.hu/haditechnika/kettos_felhasznalasu

A(z) **<cégszerű megnevezés>** pénzváltónál a pénzügyi információs egységet működtető hatóságnak történő bejelentésre kijelölt személy, illetve helyettese.

Neve:	<név>	Helyettes neve:	<név>
Beosztása:	<beosztás>	Beosztása:	<beosztás>
Telefonszáma:	<közvetlen szám>	Telefonszáma:	<közvetlen szám>

Az ellenőrzéssel megbízott személyek:

Neve:	<név>
Beosztása:	<beosztás>
Telefonszáma:	<közvetlen szám>

A szabályzat aktualizálásért felelős személy:

Neve:	<név>
Beosztása:	<beosztás>
Telefonszáma:	<közvetlen szám>

Bejelentés vagyoni és pénzügyi korlátozó intézkedés alapján

1.1 A bejelentésre kötelezett érintett szolgáltató szervezet, egység neve, címe, telefonszáma:

1.2 A pénzeszköz, gazdasági erőforrás észlelésének időpontja:

1.3 A bejelentés időpontja:

1.4 A kijelölt személy neve, címe, beosztása, telefonszáma:

2. A pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés alanyának azonosító adatai

Az ügyfél adatai

Születési családi neve:	
Születési utóneve:	
Házassági neve:	
Születési helye:	
Születési ideje:	
Lakóhelye:	
Tartózkodási helye:	
Pénzügyi és vagyoni jogi intézkedést elrendelő közösségi jogi aktus által közzétett egyéb azonosító adatai:	

3. A pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés hatálya alá eső pénzeszközön, valamint gazdasági erőforráson jogosultsággal rendelkező természetes személy adatai:

A rendelkezni jogosult természetes személy adatai

Születési családi neve:	
Születési utóneve:	
Házassági neve:	
Születési helye:	
Születési ideje:	
Lakóhelye:	
Tartózkodási helye:	

4. A pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés hatálya alá eső jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság adatai

A gazdasági társaság adatai

Neve:	
Székhelye:	
Magyarországi fióktelepe:	

5. Minden olyan egyéb adat, tény, körülmény, amely arra utal, hogy az adott ügyletből a vagyoni és pénzügyi intézkedés alanyának vagyoni előnye származik

6. A pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés hatálya alá eső pénzeszköz, valamint gazdasági erőforrás leírása:

Pénzeszköz értéke:	
Pénzeszköz neve:	
Pénzeszköz elhelyezésének módja:	
Gazdasági erőforrás adatai	
- tárgya:	
- azonosításra alkalmas egyéb adatok:	